

GYŰJTŐ: KNEÉZY JUDIT
GYŰJTÉS IDEJE: 1975.

TART: Történelmi mandátok

4 lap

Földrajzi mutató: Poga'nyszentpéter
Szakmutató: XXVI

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖZLÉS:

ÁTVEZETVE AZ EGYBÉGESES LTK. 2914-15 TÉTELE ALÓL

Családi szokások

2914

Adatközlő: Mitnyek Mihályné
Pogányszentpéter, 1975 III.21.
Gyűjtő: Knézy Judit

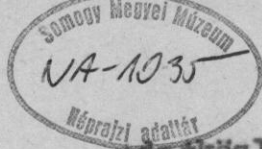
Lakodalmi szokások:

Mikor elkisérték az ujjasszonyt, csak az istállóba aludtak, az ágyuk alatt zörgették a láncot, hogy ojan ügyes legyen az asszony, létrán fölmentek, hogy annyi évig ne legyen gyereke ahányfokra fellépett. Mikor rögge fölötözik az ujjasszony, mönnek be, na édös lányom, hogy aludtá' az éjjel vót-e a lábad között ojan, mint az én lábam között. Vót-vót -, mondja, mert kioktatták, hogy a t̄ap. Boritékba muskátli levelet adtak, hogy ugy gyógyuljon be a sebe. Vót, hogy főkötötték az embert a gerendára, ugy köllött kivátni a szögény asszonynak. Ügyes vófények kiszedték az ágydeszkát - mikor lefeküdtek beleestek.

Bozsovic - nős ember volt, ő hívta a vendégeket. A szövegeket a vófény mondta, lakodalom másnapján mikor összeállt a vendégsereg, elü ment a pozsovic, 2 fiatal embert megkötöttek és mentek seprüvel kezgették, mögmögátek, egyet táncoltak. Az asszonyok kukorist adtak.

Történelmi újsorolás

2914

Adatközlő: Mitnyek Ferencné
Pogányszentpéter, 1975 III. 21.
Gyűjtő: Knézy Judit

A falukut története

A falukut vót itt, e mellett, itt vót egy Schlosser nevü kovács.
Mi házunkat, mert Novákékét meg akarták venni kolostornak, mert meg-
jelent a Szűz Mária a kutba, mert látszott benne, hogy foggya a kis-
gyerekét. Ó vele szögeltették le. Monta, hogy most szögelem a Szűz
Mária valagát. Egy hétre rá megzavarodott az egész családja.

Hiedelem

2914

Csinyát viz - vizesi nyálás

Adatközlő: Mitnyek Mihályné
Pogányszentpéter, 1975. III. 21.
Gyűjtő: Knézy Judit

Mamám tudott vizet önteni, ha sustorog akkor meg van igézve, ha nem megy le a parázs, akkor nincs megigézve. Pohárba vizet veszek, veszek ki parázst 5-6-ot, elimádkozom háromszor az Uri imádságot /Miatyánk, Hiszekegy, Üdvözlégy/; keresztet vetek a beteg részre, nevetlen ujjal. "Ha itt érem leszarom, ha itt érem leszarom, ha itt érem leszarom". A gyerekeknek kell 3 csöppöt innia. Végighuzza a kezével az anyja a fejétől a lábáig, a pöntöle aljával háromszor végigtörölte.

Házilag készítettek - mindig a legöregebb asszony, javós, öntőasszony.

Javós öntőasszony: egy fehér tábla a vizet beleönteni, viaszt különb hitvány lábosba fölengesztelni, ha fölolvad vízzel ráimádkozunk, ráöntjük. Miatyánkot, Hiszekegyet, Üdvözlégyet háromszor imádkoztunk először rá, aztán. Tavál egy ihárosi asszony jött át öntetnyi. Kihozta a viasz, hogy az ura meg a nő egymás mellett átak. Ha a beteg itt van a högyibe tesszük a tálat, fekszik az ágyon, ha beteg, akkor igen sustorog. Ha nincs itt, akkor a hajából vagy a lába nyomából hoznak, amihez hozzáférnek. Az én öregeimtől tanultam. Biró Rozi néni rábeszél, hogy mőnjünk el Kanizsára, van ott javós asszony, az is tisztán ugy csinyáta, csak ő katolikus, ő a szent köröszöt oda tőtte. Beteg-e, mitől beteg, meghal-e, ilyenkor kijön a kereszt is, még a koszoru is kijön. Ha belső részi lázas, ottan hólagok jőttek ki, mint az ujjam. Ha probléma van, családi baj, akkor testrészt, lábanyomát öntik meg, kihozza, hogy mi a baj.

2914

Adatközlő: Mitnyek Mihályné
Pogányszentpéter, 1975.
Gyűjtő: Knézy Judit

szerelmi babonák

"A lánt összebabonáni": Hétféle virágot összegűjteni /rózsa, pipitér, szögfü, paprikavirág, -árvácska, kucsvirág, várga-virág, lulukács virág, vagy kákics./ Avva mögfüstölik a legénynek - kire a lány passzol - lába-nyomat, haját, akkor a zsebébe tették, hogy most nem maradsz el tőlem. Mikor ujul a hold, napfölkelte előtt a lánt kiküldik a kúthoz, mikor huzza a vizet 7-szer kiáltotta a fiu nevét "megkiátja". Várgya az eredményt, a zsebkendőjébe tette. Mikor ment a táncba a legényen háromszor végig-huzta, hogy az "enyim légy", vagy másutt /fonóba/ tötte meg vele.